Kunnan peruspalvelujen valtionosuudet 2026

Kh 19.01.2026 § 8
129/02.02.00/2025

Valmistelija

Henna Breilin, talous- ja hallintosuunnittelija, 040 5908 235

Valtiovarainministeriö on antanut 18.12.2025 päätöksen kuntien peruspalvelujen valtionosuuksista ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026.

Valtionosuus koostuu seuraavista valtionosuusperusteista:
1) valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista
2) syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosien määräytymisperusteista.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta valtionosuustehtävien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, joka saadaan kun 6-12 §:n mukaisesti määräytyvät laskennalliset kustannukset lasketaan yhteen ja saadusta summasta vähennetään kunnan omavastuuosuus. Vuonna 2026 omarahoitusosuus on 1548,79 euroa asukasta kohden. Näin saatuun euromäärään lisätään 13-17 §:ssa tarkoitetut syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja asukasmäärän kasvun kunnan lisäosat.

Vuoden 2026 valtionosuusprosentista on säädetty lailla kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta, jonka eduskunta hyväksyi 12.12.2025. Valtionosuusprosentin muutoksessa on otettu huomioon kustannustenjaon tarkistus, vuonna 2026 voimaan tulevien uusien tai laajenevien tehtävien vaikutus kustannuksiin sekä hallituksen hallitusohjelman mukainen peruspalveluiden valtionosuuden indeksikorotuksen yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys. Kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen sisältyy verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus. Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta lisätään ja vähennetään mainitun lain 4 ja 5 luvussa tarkoitetuilla erillä.

Veroperustemuutoksista johtuvia kunnallisverotulomuutoksia vastava euromäärä maksetaan kunnille valtionosuuden yhteydessä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 33 §:n mukaan. Kunnalle maksetaan sen verotulojen menetystä vastaava euromäärä.

Kunnan kunkin varainhoitovuoden verotulojen menetysta laskettaessa sovelletaan varainhoitovuotta edeltänyttä vuotta edeltäneen vuoden verotustietoja ja varainhoitovuotta edeltäneen vuoden veroprosenttia sekä asukaslukua varainhoitovuotta edeltäneen vuoden lopussa.

Veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvasten hallinnointiin ja maksamiseen sovelletaan mainitun lain 45 §:n 1 momenttia, 46 §:n 1 ja 2 momenttia sekä 47-50 ja 53-55 §:ää. Muutoksenhauista säädetään 9 luvussa.

Jos kunta on tyytymätön valtiovarainministeriön kunnan peruspalvelujen valtionosuuden myöntämistä tai veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausta koskevaan päätökseen, sillä on peruspalvelujen lain valtionosuuslaina 51§:n nojalla oikeus kolmen

kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus valtiovarainministeriölle.

Esittelijä — Kunnanjohtaja Touko Aalto

Päätösehdotus — Kunnanhallitus päättää, että se ei tee oikaisuvaatimusta Valtiovarainministeriön päätöksestä kunnan peruspalveluiden valtionosuuden ja veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvauksista vuonna 2026.

Päätös — Hyväksyttiin yksimielisesti.